

N:o 24.

Af herr **G. Högstedt**, om tillägg till gällande bestämmelse rörande val af vice ordförande i skolråd.

I 23 § af kongl. förordningen d. 21 mars 1862 om kyrkostämma samt kyrko- och skolråd är stadgadt, att skolrådet väljer inom sig vice ordförande. Men detta stadgande innehåller icke någon föreskrift om vare sig tiden, då val af vice ordförande i skolrådet bör anställas, eller hvilken tid detsamma bör afse.

Under de öfverläggningar, som förekommo vid 1868 års riksdag, då beslut fattades om särskildt utseende af vice ordförande i skolråd, yttrades intet, som antydde, för huru lång tid Riksdagen tänkt sig detta uppdrag skulle anförtros ledamot i skolrådet. Och till följd af att ingen föreskrift härom i lag förekommer, har praxis blifvit olika på olika ställen. På ett ställe väljes vice ordförande för den tid, hans ledamotskap i skolrådet efter lag varar; på ett annat ställe väljes han för tvenne år, o. s. v.

Enligt ett af ett domkapitel nyligen fäldt och af Kongl. Maj:t stadfäst utslag i mål rörande denna fråga, skulle det tillhöra skolrådets eget omdöme att besluta, för huru lång tid vice ordförande i skolråd skall väljas. Men till huru mycket skolrådsöfverläggningarna onödigtvis hindrande trassel kan det icke leda, att ett sådant beslut öfverlemnas åt skolrådets eget afgörande. En kraftig och för folkskoleväsendet nitälskande vice ordförande kunde t. ex. blifva

mindre behaglig för en del eller för majoriteten af skolrådet. Och då kunde det ju, om beslutanderätten i denna fråga skulle ligga i skolrådets händer, lätt ställas så, att ny vice ordförande blefve vald.

Vice ordförandeskapet i skolrådet är ingalunda så betydelselöst, att deråt icke må egnas någon uppmärksamhet. Detta ordförandeskap kan vara ganska maktpåliggande i större församlingar eller i annexförsamlingar, då den sjelfskrifne ordföranden är upptagen af andra till embetet hörande göromål och icke kan närvara vid skolrådssammanträdena eller hinner ordna till skolväsendet hörande angelägenheter, utan måste öfverlemna dem till vice ordföranden. Och när det för vice ordföranden i andra korporationer är bestämdt, för huru lång tid han skall som sådan utses, så må väl samma bestämning få gälla äfven för vice ordförande i skolråd, då det nu är i lag föreskrivet, att vice ordförande skall väljas.

Enligt min uppfattning bör vice ordförande väljas för den tid, han till ledamot i skolrådet är utsedd. Och denna min uppfattning är grundad på de bestämmelser, som i kommunalförfattningarna lemnas med afseende på andra kommunala uppdrag.

På två ställen finnas sådana bestämmelser. Om stadsfullmäktiges ordförande och vice ordförande säges det i § 32 af kongl. förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse i stad, att de skola utses för år.

Kommunalnämnds ordförande och vice ordförande ega åter, jemlikt § 44 af kongl. förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på landet, att i dessa beställningar tjänstgöra *för den tid*, de blifvit såsom ledamöter invalde.

Af dessa olika föreskrifter måste den förra betraktas såsom undantag, den senare såsom regel, hvilken analogvis bör tillämpas, då särskild föreskrift i ämnet saknas. Härför talar, oafsedt kommunalnämndens mera allmänna karakter, den omständigheten, att den beträffande dess ordförande och vice ordförande gifna föreskriften om tjänstetid är äldre. Den gälde nemligen enligt kongl. förordningen den 29 augusti 1843 § 4 mom. 1 äfven i fråga om ordförande i socknenämnd, således långt innan stadsfullmäktige inrättats.

Skall för skolråd analogislut göras från hvad som förordnats om annan myndighet, säger det sig för öfrigt sjelft, att afseende snarare bör fästas vid hvad som stadgats om kommunalnämnd,

en jämförelsevis mera likartad institution, än vid föreskriften om stadsfullmäktige.

På grund af hvad som nu är anfördt får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta, att den, som blifvit vald till vice ordförande i skolråd, skall bibehålla detta uppdrag för hela den tid, han blifvit till ledamot i skolrådet utsedd.

Om remiss till behörigt utskott anhålles.

Stockholm den 25 januari 1894.

Gustaf Högstedt.